

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00589174
Ons Kenmerk : ODH-2021-00005691
Datum : 19 januari 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 5 augustus 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De ontheffing heeft betrekking op de herstructurering van de infrastructuur rondom de Trambaan, gelegen in het Bioscience Park te Leiden. De aanvraag betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren, opzettelijk vernielen van eieren, alsmede het vernielen en beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk doden en vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, derde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk vernielen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 mei 2021 tot en met 1 december 2025.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 12 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende stukken van 30 december 2020, onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf 1 mei 2021 tot en met 30 april 2026.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1 De ontheffinghouder dient:

- a de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
- b het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
- c eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
- d de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het activiteitenplan van juli 2020 en de aanvullende gegevens van 30 december 2020. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:

- a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
- b aanduiding van de locatie van het plangebied;
- c de uit te voeren werkzaamheden;
- d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
- e de mitigerende en compenserende maatregelen;
- f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
- g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.

3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.

4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de platte schijfhoren.

5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Platte schijfhoren Trambaan Leiden van juli 2020 en de aanvullende informatie van 30 december 2020.

¹ <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>.

² Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, minimaal één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden overgelegd.

Specifieke voorschriften

- 8 De watergangen welke, na de werkzaamheden, opnieuw geschikt worden gemaakt voor de platte schijfhoren, dienen in een voor de platte schijfhoren geschikte staat te blijven verkeren. Hiervoor wordt een beheerplan opgesteld om het behoud van de populatie van de platte schijfhoren in kaart te brengen. Binnen drie maanden na verlening van besluit dient ter goedkeuring een concreet beheerplan van het aquatisch habitat van de platte schijfhoren en de oevers te worden overlegd aan OZHZ (vs.1) waaruit in ieder geval duidelijk blijkt:
 - a dat het beheer gefaseerd wordt uitgevoerd;
 - b hoe het beheer wordt uitgevoerd, door wie en hoe dit is verzekerd;
 - c welke aanvullende maatregelen worden getroffen indien blijkt dat het huidige beheerplan niet afdoende is om de populatie van de platte schijfhoren te kunnen waarborgen.
- 9 De deskundige op het gebied van de platte schijfhoren dient te bepalen of de minimale temperatuur – ten behoeve van de activiteit van de platte schijfhoren – ten tijde van het dempen van de sloten, voldoende is om de werkzaamheden uit te voeren.
- 10 Bij het verplaatsen van de platte schijfhoren dient zoveel mogelijk geschikte watervegetatie, van de te dempen sloten, mee te worden verplaatst om zoveel mogelijk geschikte vegetatie en soorten over te brengen naar de sloten buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.
- 11 Het verplaatsen van de platte schijfhoren en de selectie van watervegetaties met (potentieel) aanwezige individuen - dient door een deskundige op het gebied van deze soort te worden uitgevoerd. Hierbij dient minimaal rekening te worden gehouden met de volgende zaken:
 - a het verplaatsen van de platte schijfhoren dient te worden uitgevoerd onder voor de soort gunstige watercondities (temperatuur niet rond vriespunt) en zodra de watervegetatie zich voldoende heeft ontwikkeld (mei – juni), zulks ter bepaling van de ecologisch deskundige.
 - b de waterbodem van de ontvangende watergang dient zo min mogelijk te worden beroerd.
- 12 Van zowel de selectie van de plukken met watervegetatie, de methode waarmee deze worden verplaatst als de condities en data waaronder dit gebeurt, dient verslag te worden gedaan in het logboek (vs. 2 en 3).

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten – beschermd én onbeschermd – geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 5 augustus 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De ontheffing heeft betrekking op de herstructurering van de infrastructuur rondom de Trambaan, gelegen in het Bioscience Park te Leiden (hierna: LBSP). De aanvraag betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren, opzettelijk vernielen van eieren, alsmede het vernielen en beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk doden en vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, derde lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk vernielen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 september 2020 tot en met 1 mei 2025.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Quick scan Hartlijn LBSP Leiden, Bureau Stadsnatuur, Projectnummer 2339, juni 2020;
- Aanvullend onderzoek: De platte schijfhoren *Anisus vorticulus* op het Leiden BioScience Park, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden, Rapportnummer: EIS2020-010, juni 2020;
- Activiteitenplan Platte schijfhoren Trambaan Leiden, Bureau Stadsnatuur, projectnummer: 2337, juli 2020;
- Bestemmingsplan Leiden Bio Science Park en Station, Gemeente Leiden.

Op 30 december 2020 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Aquatische macrofauna in het Bio Science Park te Leiden nulmeting 2020, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden, december 2020;
- Rapport Infrastructuur Leiden Bio Science Park (LBSP), Royal HaskoningDHV, Referentie: BG7619TPRP1911181012, 18 november 2019.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 15 december 2020 verzocht om aanvullende gegevens en is de procedure opgeschort.

Op 30 december 2020 zijn de verzochte gegevens ontvangen en is de procedure hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 19 augustus 2020 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

Het project wordt gerealiseerd dan wel verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor de platte schijfhoren is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De platte schijfhoren is een van nature in Nederland in het wild levende soort genoemd in bijlage IV Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het verboden:

- de platte schijfhoren opzettelijk te doden of te vangen (eerste lid);
- de platte schijfhoren opzettelijk te verstoren (tweede lid);
- eieren van de platte schijfhoren opzettelijk te vernielen (derde lid);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren te beschadigen of te vernielen (vierde lid).

Op grond van artikel 3.8 van Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8 van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de herstructurering van de infrastructuur rondom de Trambaan gelegen binnen het Bio Sciencepark te Leiden. Deze herstructurering ziet toe op het verbeteren van doorstroming van het verkeer evenals de vriendelijkheid van het gebied voor voetgangers. Om dit te bereiken dient een deel van het bestaande oppervlaktewater te worden gedempt alvorens de situatie kan worden veranderd. De start van de werkzaamheden staat gepland in mei 2021 en de werkzaamheden zullen, zonder vertraging, ongeveer duren tot eind 2023.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb is in 2020 nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren. Verspreid rondom plangebied zijn 25 monsterpunten onderzocht. 12 van deze locaties bevinden zich in watergangen waarvoor werkzaamheden staan gepland. De monsterpunten zijn gekozen op de meest kansrijke plekken: de plaatsen waar een ruime watervegetatie aanwezig was. Per monsterpunt zijn vijf sub-monsters genomen.

De platte schijfhoren is in het plangebied aangetroffen. Op 17 van de 25 monsterlocaties zijn exemplaren van de platte schijfhoren gevonden. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden gaat het om tien van de twaalf locaties met in totaal 170 exemplaren. Buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden is de platte schijfhoren aangetroffen op zeven van de dertien locaties met een totaal van 69 exemplaren. Aangezien de platte schijfhoren in nagenoeg alle wateren binnen het plangebied in redelijke aantallen voorkomt, kan ervan worden uitgegaan dat de sloten die met de geplande werkzaamheden worden aangetast van belang zijn voor het voortbestaan van de soort binnen het plangebied.

Het dempen van (delen van) een watergang en het vergraven van (delen van) een watergang kan leiden tot een (tijdelijk) verlies van leefgebied. Door het verplaatsen van de individuen naar een sloot binnen het leefgebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden, worden individuen van de soort opzettelijk verstoord. Ondanks zorgvuldig handelen is het onvermijdelijk dat bij de uitvoering van deze werkzaamheden individuen van de platte schijfhoren gedood worden en eieren worden vernield. Hierbij worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de platte schijfhoren tot een minimum te beperken worden maatregelen voorgesteld, zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Platte schijfhoren Trambaan Leiden van juli 2020, aangevuld met de maatregelen zoals omschreven in de beantwoording van de aanvullende vragen van 30 december 2020.

Individuele worden beschermd door deze voor de start van de werkzaamheden te verplaatsen naar de meest zuidelijke (doodlopende) watergang in het plangebied. De verplaatsing wordt uitgevoerd door alle onderwatervegetatie te verplaatsen naar het slotenstelsel rondom de sportvelden gelegen aan de J.H. Oortweg en het water aan de zuidkant van Astellas, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het verplaatsen vindt plaats na mei, omdat de onderwatervegetatie in deze periode het meest is uitgegroeid en de dieren zich niet hebben teruggetrokken in of op de bodem. De sloten waarnaar de onderwatervegetatie wordt verplaatst worden het seizoen voorafgaand aan de verplaatsing en dat groeiseizoen niet meer gebaggerd of geschoond tot en met 2023. Het werken aan de watergangen gebeurt alleen in de winterperiode of in de lente wanneer de onderwatervegetatie in het voorliggende seizoen uit het werkgebied is verplaatst. Twee jaar na oplevering van de nieuwe infrastructuur rondom de Trambaan worden waterplanten, vanuit het tijdelijke alternatieve leefgebied, verplaatst naar de nieuwe situatie in het plangebied. Op deze wijze wordt naast de herkolonisatie van de platte schijfhoren, ook de ontwikkeling en verspreiding van watervegetatie (leefgebied van de platte schijfhoren) in het plangebied, bevorderd. Alvorens de herkolonisatie plaatsvindt worden de wateren rondom de Trambaan door een ter zake ecooloog getoetst op geschiktheid. De sloten in het plangebied krijgen een beheer dat gericht is de platte schijfhoren en tegelijkertijd gunstig is voor andere aquatische flora en fauna. Het belangrijkste hierbij is gefaseerd werken: schonen en baggeren gebeurt nooit rigoureuus.

Staat van instandhouding

De platte schijfhoren komt in de omgeving van het plangebied op meerdere locaties in wisselende dichtheden voor en op grotere schaal binnen Leiden. De sloten binnen het plangebied zijn geschikt biotoop voor de platte schijfhoren, echter gaat de kwaliteit achteruit. Vooral de watergang aan de Sylviusweg heeft te maken met vervuiling door riet en op sommige plekken dreigt de watergang dicht te groeien. Het verlies aan plangebied wat verloren gaat door het dempen wordt ruimschoots gecompenseerd door het verbreden van de watergangen. Hierin worden de vervuilde gebieden die minder geschikt zijn als leefgebied voor de platte schijfhoren opnieuw geschikt gemaakt.

De eieren en individuen van de platte schijfhoren bevinden zich in de gehele watergang en niet alleen op de planten. Hierdoor is het onmogelijk om alle individuen en eieren te verplaatsen en zal een gedeelte ervan verloren gaan. De eieren zijn vrijwel jaarrond aanwezig, waardoor er geen periode is waarin de eieren ontzien kunnen worden. Aangezien het grootste deel van de individuen en eieren verplaatst gaat worden, is het aannemelijk dat het effect op de staat van instandhouding beperkt is. In de eindsituatie zal er meer oppervlaktewater aanwezig zijn dan in de oorspronkelijke situatie. In de nieuwe situatie worden de huidige wateren verbreed en worden natuurvriendelijke oevers aangelegd, welke een flauwe helling hebben met een goede gradatie voor onderwatervegetatie. Op deze manier wordt het plangebied in potentie geschikter voor de soort dan in de huidige situatie het geval is. Hierdoor zal de soort naar verwachting in het plangebied aanwezig blijven. Door het na twee jaar terugplaatsen van watervegetatie met platte schijfhorens wordt verwacht dat de herkolonisatie in het plangebied wordt bevorderd.

Ten behoeve van het behoud van de populatie van de platte schijfhoren binnen het plangebied wordt een beheerplan opgesteld. Wij hebben de voorwaarden van het beheerplan opgenomen in de voorschriften. Door de voorgenoemde maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de platte schijfhoren in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de platte schijfhoren

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van de belangen 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

De Trambaan is een van de drukste wegvakken van het LBSP, omdat daar de noord-zuid en de oost-west verkeersbewegingen voor langzaam en gemotoriseerd verkeer samenkomen. De bestaande situatie is verkeersonveilig en onduidelijk, met name tussen fietser en auto. Daarnaast is er inmiddels sprake, in de ochtend, van filevorming. Tegelijkertijd breidt het BioScience Park uit in woon- en werkverkeer (zie bestemmingsplan en document 20200512 Uitvoeringsplanning LBSP), waardoor de verkeersintensiteit aanzienlijk zal toenemen en de huidige infrastructuur vastloopt. Het Masterplan LBSP-Gorlaeus vormt het toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen in Bioscience Park; hoofdstuk 3 presenteert de algemene visie op het toekomstige verkeer binnen het park (p. 16 e.v.). Vanuit verkeersveiligheid is het wenselijk om de huidige infrastructuur aan te passen op de toenemende verkeersstromen en de verschillende verkeersstromen ook van elkaar te scheiden (fietsers/voetgangers van gemotoriseerd verkeer). De toetsing en de onderbouwing hiervan is terug te vinden in het door Royal Haskoning DHV uitgevoerde onderzoek. In dit onderzoek zijn diverse varianten van verkeersoplossingen onderzocht, wat geresulteerd heeft in het hierin opgenomen ontwerp. Zonder tijdig ingrijpen in de hoofdinfrastructuur rondom de Trambaan is het zeer waarschijnlijk dat op termijn onwenselijke verkeerssituaties ontstaan. In het licht van de openbare veiligheid dient dit voorkomen te worden. Dit is enkel te bereiken dooreen kleinschalige ingreep aan bestaande watergangen uit te voeren.

Op grond van het bovenstaande achten wij het belang "Volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang" voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de platte schijfhoren te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Er zijn geen alternatieve locaties beschikbaar voor de realisatie van dit project, omdat het een bestaande verkeerssituatie betreft. Binnen het plangebied zijn meerdere alternatieve oplossingen overwogen, middels deze oplossing blijft het habitatverlies zoveel mogelijk beperkt. Nadelige effecten voor de platte schijfhoren kunnen vooral optreden tijdens de uitvoeringsfase. Door het nemen van voorzorgsmaatregelen, zoals het voorafgaand aan de werkzaamheden verplaatsen van de watervegetatie met de platte schijfhorens, worden nadelige effecten zoveel mogelijk voorkomen. Er zijn geen alternatieven voor de periode van de uitvoering. Er wordt gewerkt in de meest gunstige periode voor de platte schijfhoren, daar de vegetatie voldoende ontwikkeld is. Op deze manier kunnen de meeste individuen worden verplaatst, hiermee komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de platte schijfhoren zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Hiervoor is de gemeente Zoeterwoude bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8 van de Wnb worden verleend.